

Antonín Čechoslav Fikar

* 31. května 1812 Planice u Klatov

† 20. srpna 1866 Nadějkov

Nadějkovský farář
Antonín Čechoslav Fikar

Už starší bádání o úloze kněží v české společnosti v 19. století charakterizovalo ideálního duchovního správce jako toho, který dbá o duchovní život svých farníků, vede je četbou k rozumné osvětě, bojuje tedy i proti alkoholismu, proti hazardním hrám, seznamuje je s dobovými trendy ve společnosti i v hospodářství, je sám dobrým hospodářem, pečuje samozřejmě i o školní vzdělání a obecně o osvětlu.

Takovým farářem byl bezesporu i Antonín Čechoslav Fikar. V Nadějkově působil dvacet let, od roku 1846 až do své smrti v roce 1866. Svou profesní dráhu začínal jako zámečnický kaplan na panství Vratislavů z Mitrovic v Kolodějích u Týna nad Vltavou. Právě s pány z Mitrovic, kteří koupili nadějkovské panství v roce 1843, sem Fikar přišel. V Nadějkově si získal respekt a uznání a o svou svěřenou farnost se po celá léta svědomitě staral. Podařilo se mu zařídit opravu tehdy značně sešlého kostela i jeho interiéru, svým nákladem opravil rovněž faru, rozšířil farní zahradu, kde vysázel ovocné stromy.

Na rozkvět Nadějkova myslel s ohledem na moderní prosazující se trendy. Hned 30. března 1848 se mu například podařilo díky přátelským vztahům s Rudolffem Konstantinem hrabětem Vratislavem z Mitrovic, tehdejšími místodržitelství radou v Praze, prosadit, že Nadějkov byl povýšen na městys, což znamenalo i právo konat čtyři výroční trhy do roka. Když po revoluci 1848 skončila vrchnostenská správa a obce získaly samosprávu, byl Fikar zvolen prvním starostou obce a tuto funkci zastával v letech 1850–1855. Zasloužil se v obci o mnoho dalšího: o zprovoznění pošty (od 1. ledna 1848), byl načas i místním „poštmiřem“, podnítil stavbu nové školy (1864), na studiích podporoval místní talentované chlapce, inicioval také vznik místního ochotnického divadelního souboru, zasloužil se o zřízení místní knihovny. Jak sám zapsal do místní farní kroniky, motivací k tomu mu byla smrt Boženy Němcové v lednu 1862, jejíž památku chtěl takto místním zpřítomnit. „Co základ daroval jsem padesáti šest knížek poučného a zábavného obsahu, které jsem školním dětem pod tou výminkou ku čtení nabídnul, že každé dítě, které knížky ku čtení obdržeti chce, měsíčně třemi krejcarů přispívati musí. A hle, v několika dnech přistoupilo skorem 40 dětek ku spolku a z těchto příspěvků měsíčních zakupuji nové knížky. Dav o tom zprávu do Národních listů, obdržel jsem od Jana Dvořáka, tovaryše řeznického z Vídně, rozeného z Micáskova mlýna, poštu pět zlatých a tím způsobem rozmnožená již knihovna v měsíci březnu skorem na jeden sto a třicet sešitků.“

Za své druhé jméno, které bylo tehdy zvykem si mezi vlastenci dávat, si Fikar zvolil „Čechoslav“. A byl jím skutečně. Udržoval kontakty s reprezentanty české společnosti v Praze, psával si tak mimo jiné s Karlem Aloisem Vinařickým či později s Janem Nerudou. Významné osobnosti i události z české minulosti připomínal i svým farníkům, například 9. března 1860 oslavil Fikar slavnostními

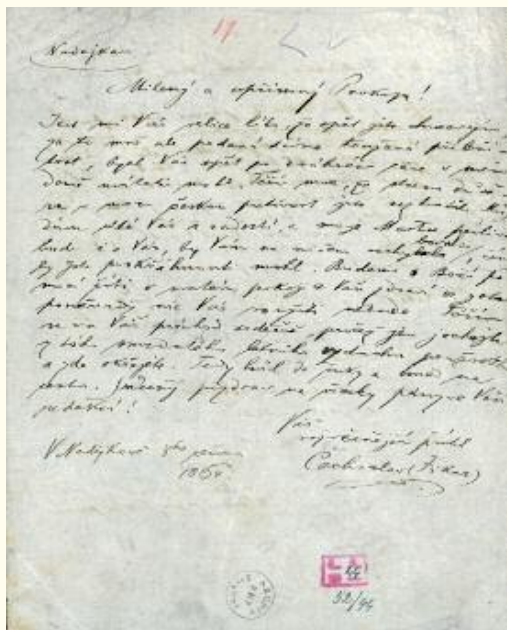
bohoslužbami památku slovanských věrozvěstů apoštolů Cyrila a Metoděje a 27. ledna 1862 byla z jeho iniciativy konána mše na památku Boženy Němcové. Proslulou se stala jeho péče o spisovatele Prokopa Chocholouška, který u něj nacházel útočiště, když byl internován od roku 1859 v nedalekém Sedlci. V červnu 1864, když Chocholoušek těžce onemocněl, jej na faru zval vřelými slovy: „...těší mne, že starou důvěru v mou českou poctivost jste neztratil. Můj dům přivítá Vás s radostí...“ Až do jeho smrti 5. července téhož roku mu byl Fikar obětavým hostitelem. Postaral se mu také o důstojný pohřeb a sám jej k hrobu spolu s okolními faráři doprovodil.

Fikar zemřel o dva roky později než Chocholoušek a je také pohřben na zdejší hřbitově. Jeho památka je v Nadějkově dodnes živá, hlavní ulice nese jeho jméno stejně jako místní ochotnický divadelní soubor.

Doc. PhDr. Magdalena Pokorná, CSc.
(s využitím podkladů Jiřího Řeháčka Bendy)

Dobová pohlednice fary (1914)

Dopis A. Č. Fikara P. Chocholouškovi z 8. června 1864
(Literární archiv PNP)